24 Αυγούστου 2018

Νέα σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα στο ιερό της Κυπρίας Αφροδίτης στην Πάφο

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Η σημαντική αυτή ανακάλυψη τοποθετείται στις αρχές του 5ου αιώνα π.Χ και ανεγέρθηκε από τη βασιλική δυναστεία της Πάφου.
Το αρχιτεκτονικό σύμπλεγμα βρίσκεται κατά μήκος της Βόρειας πλευράς του οροπεδίου. Οι παραγωγικές και αποθηκευτικές μονάδες του συμπλέγματος αναπτύσσονται σε διαζώματα εξωτερικά του τείχους της Ακρόπολης, το οποίο έχει αποκαλυφθεί σε μήκος 65μ.

Είναι ένα σύνθετο αρχιτεκτονικό σύμπλεγμα, το οποίο είχε ανεγερθεί στις αρχές του 5ου αιώνα π.Χ. από τη βασιλική δυναστεία της Πάφου για τη διαχείριση οικονομικών πόρων. Το σύμπλεγμα εντοπίζεται στο οροπέδιο Χατζηαπτουλλά, ένα χιλιόμετρο ανατολικά του ιερού της Κυπρίας Αφροδίτης, στην ακρόπολη της αρχαίας Πάφου (Κούκλια), και την ανασκαφή ανέλαβε η αρχαιολογική μονάδα του Πανεπιστημίου Κύπρου υπό τη διεύθυνση της καθηγήτριας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Μαρίας Ιακώβου.

Μέχρι στιγμής έχουν αναγνωρισθεί και ανασκάπτονται έξι ξεχωριστές μονάδες και διάδρομοι επικοινωνίας. Η λίθινη τοιχοποιία, σύμφωνα με την καθηγήτρια Μαρία Ιακώβου, διατηρείται σε ύψος δύο μέτρων και οι επιχώσεις έχουν συμβάλει στη διατήρηση των εργαστηριακών εγκαταστάσεων, στις οποίες εντοπίστηκαν μύλοι,

λεκάνες, ελαιοπιεστήρια, βαρίδια, αγωγοί, κ.α.

Τα πλούσια αρχαιο-περιβαλλοντικά δεδομένα (π.χ. οστά ζώων, σπόροι, κουκούτσια ελιάς, άνθρακες, σκωρία κ.ά.), τα οποία συγκεντρώνονται και αναλύονται με υποδειγματικό τρόπο θα επιτρέψουν στους ερευνητές να προσεγγίσουν το οικονομικό μοντέλο της αρχαίας πολιτείας.

Στις Μονάδες 3 και 4 επιβεβαιώνεται η παραγωγή λαδιού. Η Μονάδα 1 ήταν κατά κύριο λόγο αποθηκευτική: εντοπίστηκε μεγάλος αριθμός θραυσμάτων που ανήκουν σε εγχώριους και εισηγμένους αμφορείς (κυρίως κρασιού), οι οποίοι φανερώνουν το εύρος των εμπορικών επαφών της Αρχαίας Πάφου από την αρχή της Κυπρο-Κλασικής περιόδου (τέλος 6ου αι. π.Χ.) με τη Καρχηδόνα, την Αίγυπτο, τις ακτές του Λιβάνου, τη Συρία, το Αιγαίο (Θάσος, Κως, Μένδη, Ρόδος, Χίος) και της Μικρασιατικές ακτές (Έφεσος, Σάμος, Μίλητος), ιδιαίτερα από τον 4ο ως τον 2ο αιώνα π.Χ. Στόχος των ανασκαφών του 2018 ήταν η ολοκλήρωση της ανασκαφής των Μονάδων 2, 5 και 6 καθώς και του διαδρόμου επικοινωνίας στα ανατολικά, που επιτρέπει την πρόσβαση σε αυτές.

Στη Μονάδα 2 εντοπίστηκε μεγάλη ποσότητα κογχυλιών πορφύρας σε όλο το εύρος του δωματίου. Η μελέτη των κοχυλιών από την ειδική επιστήμονα Δρ Δήμητρα Μυλωνά επιβεβαίωσε ότι, ενώ η εξαγωγή της πολύτιμης χρωστικής από τον αδένα των κογχυλιών είχε ολοκληρωθεί σε παρακείμενες εγκαταστάσεις, που αναζητούνται, τα κογχύλια είχαν συγκεντρωθεί για δευτερογενή επεξεργασία και χρήση – π.χ. για την παρασκευή υδατοστεγών επιχρισμάτων.

Οι Μονάδες 5-6 προς βορρά αποτελούν τμήματα μιας ενιαίας βιομηχανικής εγκατάστασης, που αναπτύσσεται ανάμεσα σε δυο παράλληλους αναλημματικούς τοίχους (κατασκευάζονται συνήθως σε έδαφος υπό κλίση), κάτω από τους οποίους διέρχονται λίθινοι αγωγοί, οι οποίοι συνδέονται με λίθινο λουτήρα στη Μονάδα 6. Εξαιτίας της απουσίας μακροσκοπικών δεδομένων από τους αγωγούς και τον λουτήρα, ο παραγωγικός σκοπός αυτών των μνημειακών εγκαταστάσεων δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί.

Γι’ αυτό και, με τη χρηματοδότηση που έχει προσφέρει το Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντης στο πρόγραμμα Παλαιπάφου για το 2017-2018, διεξήχθησαν δειγματοληψίες μικροσκοπικών αναλύσεων αμύλων και φυτολίθων, οι οποίες θα ολοκληρωθούν στο αρχαιοπεριβαλλοντικό εργαστήριο Wiener της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών στην Αθήνα.

Με πληροφορίες από ΑΠΕ- ΜΠΕ/ Φωτογραφίες: Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, **city.sigmalive.com**